

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 519

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 17 iunie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 777 din 28 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	2–4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.488. — Ordin al ministrului educației și cercetării pentru aprobarea Procedurii privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă	5–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 13 din 17 februarie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 777

din 28 noiembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile — S.A. Constanța din Agigea, județul Constanța, în Dosarul nr. 495/36/2017 al Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.191D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Ministerul Finanțelor Publice, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, a depus concluzii scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Se arată că dispozițiile legale criticate dau expresie competenței constituționale a legiuitorului de a reglementa raporturile juridice de drept fiscal, stabilind locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoare adăugată. În aceste condiții nu se poate reține încălcarea prevederilor constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 14 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 495/36/2017, **Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**, excepție ridicată de Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile — S.A. Constanța din Agigea, județul Constanța, într-un dosar având ca obiect soluținarea unei contestații formulate împotriva unor acte administrative fiscale, respectiv a unei decizii de impunere și a unui raport de inspecție fiscală.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că expresia „drept de utilizare a unui bun imobil” este neclară (chiar inexistentă) din punct de vedere juridic, iar destinarul normei nu poate ști dacă este vorba despre dezmembrăminte ale dreptului de proprietate sau drepturi reale aferente proprietății, așa cum sunt definite de Codul civil. Legiuitorul a utilizat în textul Codului fiscal din 2003 și a menținut și în 2015 același termen de „drept de utilizare”,

care din punct de vedere juridic poate fi definit ca „posesie” sau „folosință”, atribute ale dreptului de proprietate în accepțiunea Codului civil, dar și ca un dezmembrământ al proprietății. Or, prin această situație s-a creat posibilitatea evidentă de a interpreta textul conform unor raționamente eminamente subiective cu impact în privința obligațiilor fiscale ale autoarei excepției de neconstituționalitate în relația cu organele fiscale.

7. În cauză este vorba de regimul juridic al proprietății publice, de clauzele contractului de concesiune având ca obiect concesiunea domeniului public, precum și de actele normative care reglementează activitatea autoarei excepției de neconstituționalitate.

8. Or, norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul *nemo censetur ignorare legem* nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale.

9. Prin folosirea sintagmei „drept de utilizare” în mod defectuos în Codul fiscal, coroborată cu atribuirea derivând din calitatea de autoritate portuară și de căi navigabile de a pune la dispoziție infrastructura în mod nediscriminatoriu, s-a creat o situație care afectează în mod evident principiul constituțional al securității juridice și art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. Menționează că bunul imobil la care se face referire în speță privește terenul de sub canalele navigabile și ecluze și care aparține domeniului public al statului, concesiunat printr-un contract de concesiune. În concret, s-a creat confuzie în ceea ce privește obligația autoarei de a încasa și vira la bugetul de stat taxa privind traversarea canalului Dunăre-Marea Neagră, pe lângă taxa propriu-zisă de utilizare a ecluzei care se află în administrarea sa. Cu alte cuvinte, autoarea susține că obiectul obligațiilor sale fiscale este legat de convoi/nava care tranzitează ecluza, și nu de canalul navigabil.

11. Potrivit prevederilor art. 861 din Codul civil, bunurile proprietate publică sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. În condițiile legii, bunurile proprietate publică pot fi date în administrare sau în folosință și pot fi concesionate sau închiriate. Or, în mod evident nu există termenul de „utilizare” pentru bunurile aparținând domeniului public al statului, expresia respectivă încălcând Constituția.

12. Mai mult decât atât, în capitolul II din Codul civil este reglementat care sunt drepturile reale corespunzătoare proprietății publice. Astfel, potrivit art. 866 din Codul civil — drepturile reale corespunzătoare proprietății publice sunt: dreptul de administrare, dreptul de concesiune și dreptul de folosință cu titlu gratuit.

13. Indicarea altui drept, dezmembrământ sau atribut prin Codul fiscal, de natura unui așa-zis „drept de utilizare”, este neconstituțională. Spre deosebire de titularii altor drepturi subiective asupra aceluiași bun, proprietarul exercită atributele juridice ale dreptului de proprietate în nume și interes propriu. În speță, proprietarul este statul român care exercită atributele dreptului său în nume propriu, deoarece el se supune numai legii.

14. Celelalte persoane, altele decât proprietarul, de exemplu, contestatoarea Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile Constanța — S.A., exercită unele atribute ale

dreptului de proprietate în virtutea puterii transmise de proprietar și în conformitate nu numai cu legea, dar și cu voința proprietarului care, recunoscându-i-le altuia asupra unui bun ce îi aparține, i le concretizează și fixează limitele de exercitare.

15. Aceste limite de exercitare au fost impuse prin statutul aprobat prin hotărâre a Guvernului și prin contractul de concesiune încheiat cu Ministerul Transporturilor. În niciun caz, în acestea nu este menționat dreptul de a transfera sau chiar acorda utilizarea discreționară în tot sau parțial a bunului imobil aparținând domeniului public al statului.

16. Având o structură complexă, principiul securității juridice exprimă în esență faptul că cetățenii sunt protejați contra unui pericol creat de insecuritatea sau incoerența unui act normativ. O condiție care asigură aplicabilitatea dreptului o constituie suficiența sa de definire care vizează asigurarea rigorii, atât în planul conceptualizării dreptului, a noțiunilor juridice, cât și în planul redactării actelor normative.

17. Or, în conformitate cu prevederile art. 44 din Constituție, dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, iar conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.

18. **Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

19. Astfel, se arată că dispozițiile legale criticate dau expresie competenței constituționale a legiuitorului de a reglementa raportul juridic de drept fiscal, stabilind locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată. În cauză, nu poate fi, astfel, vorba de încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, lipsa unei corespondențe între drepturile reale enumerate de Codul civil și sintagma „drept de utilizare”, invocată de reclamantă, neconfigurând o atare încălcare.

20. De asemenea instanța apreciază că prin dispozițiile legale indicate de reclamantă nu se poate reține atingerea adusă art. 44 din Constituție, modalitatea de reglementare a regimului TVA, inclusiv stabilirea locului prestării serviciilor reprezentând o măsură de politică fiscală.

21. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

22. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

23. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

24. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, care au următorul conținut: „(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și (3), pentru următoarele prestări de servicii, locul prestării este considerat a fi:

a) **locul unde sunt situate bunurile imobile, pentru prestările de servicii efectuate în legătură cu bunurile imobile, inclusiv serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, de cazare în sectorul hotelier sau în sectoare cu funcție similară, precum tabere de vacanță sau locuri amenajate pentru camping, de acordare de drepturi de utilizare a bunurilor imobile, pentru servicii de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcții,**

precum serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier;”.

25. În opinia autoarei excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii și în art. 44 privind dreptul de proprietate privată.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia susține că prevederile legale criticate sunt neclare, ceea ce determină și încălcarea dreptului de proprietate privată prevăzut de art. 44 din Constituție, solicitând, în final, interpretarea de către instanța de contencios constituțional a prevederilor legale criticate. De asemenea autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de faptul că legiuitorul a folosit expresia „drept de utilizare a bunurilor imobile”, fără a distinge după cum este vorba de drepturi reale exercitate de chiar titularul dreptului de proprietate ori de drepturi reale exercitate de alte persoane, în baza unor acte normative. Cu alte cuvinte, în opinia autoarei, textul legal criticat nu indică cu claritate destinatarul normei, dacă este vorba de proprietarul unui imobil sau/și cel care îl administrează. De asemenea sugerează că nici conținutul noțiunii de „bun imobil” nu este clar în contextul dat.

27. În ceea ce privește criticile referitoare la calitatea legii, Curtea reține că art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate, astfel încât aceștia să își poată adapta în mod corespunzător conduita.

28. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012) că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & — S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

29. Dreptul de folosință (*ius utendi* și *ius fruendi*), ca atribut al dreptului de proprietate, presupune facultatea recunoscută titularului dreptului de proprietate de a utiliza bunul ce formează obiectul dreptului în materialitatea sa, direct și nemijlocit, prin putere proprie și în interes propriu.

30. Raportat la cauza de față, Curtea constată că taxarea serviciilor se realizează la locul prestării acestora către o persoană impozabilă, întrucât sunt legate în mod esențial de bunuri imobile și se asigură impozitarea la locul de realizare al serviciului. Astfel de situații ar trebui să fie soluționate întotdeauna într-un mod care să asigure că veniturile din taxa pe valoarea adăugată (T.V.A.) revin statului membru în care este realizat serviciul, ținând cont de faptul că serviciile legate de

bunuri imobile sunt considerate a fi realizate la locul unde este situat bunul imobil.

31. De asemenea Curtea observă că textul legal criticat, prin excepție de la regulile generale prevăzute la art. 278 alin. (2) și (3) din Codul fiscal care stabilesc locul prestării de servicii, indiferent de statutul beneficiarului, respectiv persoana impozabilă sau persoana neimpozabilă, reglementează reguli derogatorii cu privire la locul prestării serviciilor în legătură cu bunurile imobile. Serviciile legate de bunuri imobile prevăzute la art. 278 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal includ numai acele servicii care au o legătură suficient de directă cu bunul imobil în cauză.

32. Textul legal criticat vizează exercitarea drepturilor legate de dreptul de proprietate atât de chiar titularul dreptului de proprietate, cât și de alte persoane, în baza unor acte normative, potrivit regimului impus de proprietatea publică. Așadar, dreptul de utilizare la care face referire textul legal criticat trebuie raportat la art. 866 din Codul civil care stabilește drepturile reale corespunzătoare dreptului de proprietate publică, respectiv *dreptul de administrare, dreptul de concesiune și dreptul de folosință cu titlu gratuit*. Astfel, titularul dreptului de administrare poate folosi și dispune de bunul dat în administrare în condițiile stabilite de lege și, dacă este cazul, de actul de constituire [a se vedea art. 868 alin. (2) din Codul civil]. De asemenea concesionarul poate efectua orice acte materiale sau juridice necesare pentru a asigura exploatarea bunului [a se vedea art. 872 alin. (1) teza întâi din Codul civil]. Așadar, în cauza de față, termenul generic de *drept de utilizare* vizează drepturile reale care derivă atât din calitatea de administrator al proprietății publice, cât și din cea de concesionar. În acest context, dreptul de utilizare are un înțeles autonom specific dreptului fiscal, referind la o categorie generică ce vizează valorificarea și exploatarea în orice modalitate a proprietății publice în condițiile legii.

33. Dispozițiile legale criticate reprezintă transpunerea art. 47 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 347 din 11 decembrie 2006, care, în forma sa consolidată, prevede: *„locul de prestare a serviciilor legate de bunuri imobile, inclusiv serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, de cazare în sectorul hotelier sau în sectoare cu funcție similară, precum tabere de vacanță sau locuri amenajate pentru camping, de acordare de drepturi de utilizare a bunurilor imobile și de servicii de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcții, de exemplu, serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier, este locul unde este situat bunul imobil respectiv.”*

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile — S.A. Constanța din Agigea, județul Constanța, în Dosarul nr. 495/36/2017 al Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 278 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

34. De altfel, conceptul de „bun imobil” se regăsește atât în cuprinsul textului de lege contestat, cât și în dispozițiile privind scutirile, prevăzute de art. 292 alin. (2) din Codul fiscal. De asemenea, la art. 13b lit. a) și b) din Regulamentul Consiliului (U.E.) nr. 282 din 15 martie 2011 de punere în aplicare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoare adăugată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 77 din 23 martie 2011, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul Consiliului nr. 1.042 din 7 octombrie 2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 284 din 26 octombrie 2013, este considerat ca fiind un „bun imobil” în sensul T.V.A.: (i) orice parte specifică a pământului, situată la suprafața acestuia sau sub aceasta, în legătură cu care se pot dobândi drepturi de proprietate sau de posesie; (ii) orice clădire sau construcție fixată pe pământ sau în pământ, deasupra sau sub nivelul mării care nu poate fi ușor demontată sau deplasată.

35. Referirea la o parte specifică a pământului înseamnă că noțiunea de „bun imobil” are în vedere suprafețe de teren clar identificate și identificabile în legătură cu care se pot dobândi drepturi de proprietate sau de posesie. Domeniul de aplicare al termenului „pământ”, din perspectiva fiscală, este larg și include solul însuși și tot ceea ce se află pe sau sub acesta, cuprinzând, astfel, orice porțiune de pământ, inclusiv acoperită de apă (de exemplu, marea, râurile și alte canale navigabile interioare).

36. În aceste condiții, nu se pot reține criticile autoarei excepției de neconstituționalitate prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii, în situația în care textul de lege dă expresie competenței legiuitorului de a reglementa raportul juridic de drept fiscal, stabilind locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoare adăugată. Or, legiuitorul nu a făcut decât să transpună o directivă, pentru aplicarea căreia a fost elaborat și un regulament ce stabilește îndeajuns de clar sensul termenilor folosiți. Revine instanței judecătorești rolul de a individualiza situația autoarei excepției de neconstituționalitate, în funcție de actele normative aplicabile.

37. De asemenea instanța de contencios constituțional reține că, pentru aceleași considerente, în cauză nu s-a adus atingere nici dreptului de proprietate prevăzut de art. 44 din Constituție.

38. În ceea ce privește celelalte critici de neconstituționalitate, Curtea constată că acestea reprezintă aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii de către instanța judecătorească, excedând competenței instanței de contencios constituțional.

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de dispozițiile art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, cu modificările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar,

ținând cont de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.258/2005 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă, prevăzută în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Aspectele care se verifică online în cadrul activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie, respectiv a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular pe perioada

stării de alertă sunt prevăzute în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, inspectoratele școlare județene și al municipiului București, unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 9 iunie 2020.
Nr. 4.488.

ANEXA Nr. 1

PROCEDURĂ

privind modalitatea de derulare online a activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă

Art. 1. — Pe perioada stării de alertă, instaurată pe teritoriul României, în baza prevederilor art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, cu modificările ulterioare, activitățile de evaluare externă în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie și a acreditării vor fi realizate prin corespondență și în modul online pentru toți descriptorii prevăzuți în Hotărârea Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.

Art. 2. — Activitățile de evaluare externă menționate la art. 1 se vor derula la acele unități de învățământ preuniversitar de stat și particular, respectiv la persoanele juridice solicitante care își exprimă expres acordul în acest sens.

Art. 3. — Derularea activităților de evaluare externă presupune următoarele acțiuni principale:

a) stabilirea, împreună cu reprezentanții organizației evaluate, a programului activităților de evaluare externă în modul online;

b) furnizarea de către reprezentanții organizației evaluate a accesului membrilor comisiilor de evaluare externă, respectiv al reprezentantului inspectoratului școlar desemnat observator la platforme de învățare și/sau la întâlniri online;

c) utilizarea unor aplicații/platforme de videoconferință stabilite de comun acord cu reprezentanții organizației evaluate,

pentru asistența la activități didactice online, respectiv pentru realizarea eșantionată de interviuri online;

d) aplicarea eșantionată de chestionare online elevilor, părinților, cadrelor didactice, absolvenților;

e) vizionarea în format online/virtual sincron a spațiilor deținute;

f) înregistrarea, cu acordul participanților, a tuturor întâlnirilor/interviurilor realizate prin sistemul de videoconferință;

g) înregistrarea tuturor vizitelor virtuale online;

h) transmiterea către membrii comisiilor de evaluare externă a tuturor dovezilor care probează îndeplinirea descriptorilor prevăzuți în Hotărârea Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.

Art. 4. — Raportul de evaluare externă va fi transmis la ARACIP împreună cu toate dovezile care probează îndeplinirea descriptorilor prevăzuți în Hotărârea Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar, inclusiv toate înregistrările menționate în prezenta procedură.

Art. 5. — În organizarea și desfășurarea activităților de evaluare externă în modul online se asigură respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal, conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

ANEXA Nr. 2

ASPECTELE

care se verifică online în cadrul activităților de evaluare externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie, respectiv a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular, pe perioada stării de alertă

Autorizarea de funcționare provizorie	Acreditare
Resursele umane implicate (personal de conducere, didactic de predare, didactic auxiliar și nedidactic) — calificarea; suficiența și adecvarea în raport cu planul de școlarizare prognozat/realizat și cu nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, pentru care se realizează evaluarea; formarea profesională continuă (perfecționarea); activitatea metodică și științifică	
1. Situație centralizatoare — încadrarea (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind poziția/postul pe care îl va ocupa fiecare persoană și calificarea acesteia, numărul de ore/săptămână și tipul de contract ce va fi încheiat, pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse autorizării	1. Situație centralizatoare — încadrarea (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind poziția/postul pe care îl ocupă fiecare persoană și calificarea acesteia, numărul de ore/săptămână, tipul de contract încheiat și numărul acestuia, pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării
2. Documente privind calificarea resurselor umane ce urmează a fi implicate (respectând ordinea din situația centralizatoare) — pentru nivelurile, filierele, calificările/specializările și programele de studiu, după caz, supuse autorizării	2. Documente privind angajarea resurselor umane implicate, calificarea și titularizarea, după caz (respectând ordinea din situația centralizatoare), formarea profesională continuă (perfecționarea) și activitatea metodică și științifică — pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării
	3. Extras EDUSAL/REVISAL
	4. Copie scanată a deciziei de constituire a consiliului de administrație
	5. Copii scanate ale rapoartelor de analiză prezentate în consiliul profesoral — pe ultimele 12 luni calendaristice (exclusiv luna curentă)
Spațiile deținute — suficiența și adecvarea în raport cu ceea ce se va școlariza/se școlarizează	
1. Plan de amplasament și delimitare a imobilului	1. Plan de amplasament și delimitare a imobilului
2. Relevu imobil	2. Relevu imobil
3. Document (asumat prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind modul în care fiecare spațiu/cameră/sală va fi utilizat(ă)	3. Document (asumat prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind modul în care fiecare spațiu/cameră/sală este utilizat(ă)
4. Vizionarea (live) a spațiilor deținute — spații de învățământ, administrative și auxiliare, după caz	4. Vizionarea (live, online) a spațiilor deținute — spații de învățământ, administrative și auxiliare, după caz
	5. Extras Sistemul informatic integrat al învățământului din România (SIIIR) cu planurile de școlarizare (aprobat de inspectoratul școlar județean/

Autorizarea de funcționare provizorie	Acreditare
	Inspectoratul Școlar al Municipiului București <i>ISJ/ISMB</i> /document (asumat prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind evidența claselor ce funcționează în anul școlar curent (pe cicluri educaționale, cu precizarea nivelurilor, filierelor, calificărilor/specializărilor și programele de studiu, după caz)
Baza materială (dotări) și fondul documentar — suficiența și adecvarea în raport cu ceea ce se va școlariza/se școlarizează	
1. Documente de deținere a bazei materiale (dotări, echipamente și software), planuri de achiziții pentru bibliotecă/centru de documentare și informare (CDI) și documente de deținere a fondului documentar (pe suport hârtie și digital)	1. Liste de achiziții/ani școlari, pentru perioada cuprinsă între autorizare și finalul anului 2019, precum și documente de deținere a bazei materiale (dotări, echipamente și software) și a fondului documentar (pe suport hârtie și digital)
2. Vizionarea (live) a spațiilor cu destinație bibliotecă/CDI	2. Vizionarea (live, online) a spațiilor cu destinație bibliotecă/CDI 3. Evidențe ale utilizării bibliotecii/CDI de către elevi și personalul școlii
Activitate financiară — respectarea legislației naționale și a celei specifice unităților cu profil de învățământ și educație	
1. Documente privind asigurarea activității financiar-contabile și de audit financiar cu personal propriu sau prin achiziționarea serviciilor de specialitate (contract individual de muncă/contract prestări servicii etc.)	1. Documente privind asigurarea activității financiar-contabile și de audit financiar cu personal propriu sau prin achiziționarea serviciilor de specialitate (contract individual de muncă/contract prestări servicii etc.) 2. Buget aprobat pentru anul 2020 și execuția bugetară a trimestrului I 2020 3. Fișă sintetică privind utilizarea veniturilor în perioada cuprinsă între autorizare și finalul anului 2019 4. Documente justificative privind utilizarea veniturilor în perioada cuprinsă între autorizare și finalul anului 2019 (inclusiv bilanțuri financiar-contabile, contracte, facturi, ordine de plată etc.) 5. Copie scanată a Registrului unic de control — începând cu anul 2017 până în prezent și a proceselor-verbale de control/audit financiar
Normele de igienă, prevenirea și stingerea incendiilor, protecția copiilor — respectarea legislației naționale și a celei specifice unităților cu profil de învățământ și educație	
1. Vizionarea (live) a spațiilor deținute — toate spațiile administrative și auxiliare, toate laboratoarele, cabinetele și atelierelor specializate, cel puțin o treime din numărul sălilor de clasă	1. Copie scanată a Registrului unic de control — începând cu anul 2017 până în prezent și a proceselor-verbale de control de la Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului și oricare alte instituții implicate în verificarea sănătății și siguranței, a stării de bine educaționale și a bunăstării copiilor și elevilor 2. Vizionarea (live, online) a spațiilor deținute — toate spațiile administrative și auxiliare, toate laboratoarele, cabinetele și atelierelor specializate, cel puțin o treime din numărul sălilor de clasă
Serviciile medicale	
1. Contracte de prestări servicii sau, după caz, documente privind încadrarea și activitatea personalului medical propriu, din unitate (medic și/sau asistent medical)	1. Contracte de prestări servicii sau, după caz, documente privind încadrarea și activitatea personalului medical propriu, din unitate (medic și/sau asistent medical)
2. Vizionarea (live) a spațiilor deținute cu destinație cabinet medical și, după caz, cabinet stomatologic	2. Vizionarea (live, online) a spațiilor deținute cu destinație cabinet medical și, după caz, cabinet stomatologic 3. Orarul cabinetului medical
Serviciile de orientare și consiliere	
1. Vizionarea (live, online) a spațiilor deținute cu destinație cabinet de orientare și consiliere (dacă este cazul)	1. Contracte privind furnizarea de servicii de orientare și consiliere sau, după caz, documente privind încadrarea și activitatea consilierului școlar propriu, din unitate 2. Vizionarea (live, online) a spațiilor deținute cu destinație cabinet de orientare și consiliere (dacă este cazul) 3. Interviu (online) cu persoana/persoanele care asigură servicii de orientare și consiliere

Autorizarea de funcționare provizorie	Acreditare
	4. Documente privind copiii/elevii care, după caz, întâmpină întârzieri și/sau dificultăți în dezvoltare sau de învățare și/sau au cerințe educaționale speciale/dizabilități, precum și privind măsurile remediale și/sau de sprijin luate în cazul acestora, după caz
Documente școlare și acte de studii, după caz	
1. Listă documente școlare achiziționate/care urmează a fi achiziționate	1. Copie scanată a ultimului proces-verbal întocmit de ISJ/ISMB privind verificarea documentelor școlare și a actelor de studii, după caz
Procesul didactic — planificare, realizare, evaluare	
Nu se evaluează la autorizare.	1. Orarul activităților didactice — orarul unității valabil anterior instituirii stării de urgență, precum și orarul unității valabil în timpul stării de urgență și stării de alertă
	2. Documente de planificare didactică — verificare eșantionată pentru cel puțin 25% dintre cadrele didactice pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării, dar nu mai puțin de 1 cadru didactic pentru fiecare nivel de grupă/clasă (pentru educația timpurie și învățământul primar), respectiv nu mai puțin de 1 cadru didactic pentru fiecare arie curriculară (pentru celelalte niveluri de învățământ)
	3. Situație centralizatoare (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind modul în care activitățile didactice s-au desfășurat după instituirea stării de urgență, respectiv stării de alertă, care să cuprindă, cel puțin: numărul mediu de preșcolari/elevi participanți, pentru fiecare colectiv; numărul mediu de ore la care elevii au participat, pentru fiecare colectiv; numărul cadrelor didactice care au derulat activități online; numărul mediu de activități derulate online pentru fiecare cadru didactic; respectarea orarului stabilit
	4. Furnizarea dovezilor privind desfășurarea activităților didactice desfășurate după instituirea stării de urgență, în funcție de orarul stabilit — acces la datele de administrare a platformelor de învățare, asigurarea accesului la activitățile sincrone (pentru evaluarea interacțiunilor directe video/audio), rapoarte de prezență la activități, extrase din platformele de învățare, rapoarte individuale ale cadrelor didactice și orice altă dovadă oferită de furnizorul de educație în acest sens
	5. Furnizarea dovezilor privind comunicarea cu părinții și sprijinul acordat acestora în vederea desfășurării în condiții optime a activităților didactice online cu copiii (preșcolarii) și elevii din clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, precum și a activităților didactice online cu copiii și elevii cu dificultăți de învățare și/sau cu cerințe educaționale speciale/dizabilități, după caz
	6. Furnizarea dovezilor privind feedbackul oferit beneficiarilor direcți și indirecti, înainte și după instituirea stării de urgență, privind participarea la activitățile de învățare și progresul în învățare
	7. Lista datelor de contact (de corespondență electronică) pentru personalul didactic de conducere și de predare și, după caz, pentru elevi și/sau părinți/reprezentanți legali, pentru aplicarea unor chestionare online (în limita dublului eșantioanelor stabilite prin prezenta instrucțiune)
	8. Participare eșantionată (live, online) la activități didactice online, după cum urmează: <ul style="list-style-type: none"> • cel puțin 10 lecții/activități de învățare, pentru unitățile cu cel mult 100 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării; • cel puțin 15 activități de învățare, pentru unitățile cu 101—300 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării; • cel puțin 20 lecții/activități de învățare, pentru unitățile cu peste 300 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării
	9. Situație statistică (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind participarea și rezultatele elevilor — evaluările naționale, examenele naționale, examenele de certificare profesională, concursuri naționale și internaționale (pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării)

Autorizarea de funcționare provizorie	Acreditare
	10. Situație statistică și detaliată (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal) privind situația absolvenților ultimilor 3 ani, la 6 luni după absolvire (pentru nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării)
Practica în cadrul operatorilor economici	
1. Contracte-cadru încheiate cu operatorii economici/instituții publice și CDL-uri	<p>1. Contracte-cadru încheiate cu operatorii economici/instituții publice și curriculum în dezvoltare locală (CDL) elaborat pentru perioada cuprinsă între autorizare și instituirea stării de urgență</p> <p>2. Situație centralizatoare (asumată prin semnătură olografă sau semnătură electronică a reprezentantului legal), pentru fiecare an școlar de la obținerea autorizației de funcționare provizorie până în prezent, privind instruirea practică a elevilor la operatorii economici care au asigurat/asigură instruirea practică pentru calificarea profesională supusă acreditării (numeric, pentru fiecare operator economic și fiecare calificare profesională)</p> <p>3. Planificarea stagiilor de pregătire practică pentru anul școlar 2019—2020</p> <p>4. Contracte de pregătire practică a elevilor (verificare eșantionată pentru cel puțin 25% din numărul elevilor în formare profesională inițială pentru calificarea profesională supusă evaluării)</p>
Satisfacția beneficiarilor direcți și indirecti	
Nu se evaluează la autorizare.	<p>1. Aplicarea eșantionată de chestionare — elevilor, părinților și absolvenților, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru cel puțin 20 elevi, respectiv, după caz, părinți și absolvenți, în unitățile cu cel mult 100 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării; dacă numărul acestora este mai mic de 25, pentru toți elevii, respectiv pentru toți părinții și absolvenții; • cel puțin 30 elevi, respectiv, după caz, părinți și absolvenți, pentru unitățile cu 101—300 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării; • cel puțin 40 elevi, respectiv, după caz, părinți și absolvenți, pentru unitățile cu peste 300 de preșcolari/elevi la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării <p>Furnizorul de educație va transmite lista datelor de contact ale elevilor, părinților și absolvenților cărora le vor fi aplicate chestionare online, în limita dublului eșantioanelor specificate mai sus, cu respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal, conform reglementărilor legale în vigoare.</p> <p>2. Realizarea eșantionată de interviuri live, online, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cel puțin 50% dintre membrii consiliului de administrație; • cel puțin 25% dintre cadrele didactice care predau la nivelurile, filierele, calificările profesionale/specializările și programele de studiu, după caz, supuse acreditării, dar nu mai puțin de 1 cadru didactic pentru fiecare nivel de grupă/clasă (pentru educația timpurie și învățământul primar), respectiv nu mai puțin de 1 cadru didactic pentru fiecare arie curriculară (pentru celelalte niveluri de învățământ); • cel puțin 25% dintre reprezentanții operatorilor economici în care se realizează practica; dacă numărul acestor operatori economici este mai mic sau egal cu 3, vor fi intervievați reprezentanții tuturor operatorilor economici. <p>3. Rapoarte sintetice privind analiza chestionarelor de satisfacție aplicate beneficiarilor, pentru toată perioada ulterioară obținerii autorizației de funcționare provizorie</p>

NOTE:

1. Pentru toate aspectele evaluate, interviul cu directorul unității de învățământ și cu reprezentantul inițiatorului privat, după caz, este obligatoriu, atât la autorizare, cât și la acreditare.

2. Informațiile pot fi obținute și de pe pagina web a școlii (de exemplu, privind: rezultate școlare (promovabilitate la examene naționale, premii concursuri și olimpiade; imagini activități din cadrul parteneriatelor; activitatea comisiilor metodice/ariilor curriculare; activitatea CA (hotărâri etc.).

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 13 din 17 februarie 2020

Dosar nr. 2.872/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Mădălina Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Măiereanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.872/1/2019 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4.215/83/2017*, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care s-a

comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depus de către intimata-pârâtă un punct de vedere formulat în scris privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

6. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că nu există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 30 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.215/83/2017*, sesizarea din oficiu a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „În interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 115/2017, cu modificările ulterioare, în categoria sporurilor al căror quantum se menține în plată, pentru perioada 1 martie—31 decembrie 2017, intră și sporul la care face referire alin. (3) al aceluiași articol, respectiv sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică despre care legea prevede că se acordă în quantum de până la 25%, cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală?”

II. Prevederile legale ce fac obiectul sesizării

8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 115/2017, cu modificările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017*):

„**Art. 1. — (1) În perioada 1 martie—31 decembrie 2017, se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna februarie 2017 quantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare lunară, precum și quantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficientii de ierarhizare corespunzător claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. (...)**

(3) Prevederile art. 1 alin. (3)—(5), art. 2—4, art. 5 alin. (2)—(4) și art. 6—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, se aplică în mod corespunzător și în perioada 1 martie—31 decembrie 2017.”

Alte dispoziții legale incidente:

9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, aprobată prin Legea nr. 152/2017 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016):

„Art. 7. — (...) (4) Prevederile art. 13 alin. (5)—(8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile art. 12 alin. (6)—(11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în perioada 1 ianuarie—31 decembrie 2017.

(5) Dispozițiile alin. (4) se aplică cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală și, după caz, prin bugetele instituțiilor publice din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională. (...)”

10. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014):

„Art. 12 — (...) (8) La stabilirea indemnizațiilor, compensațiilor, sporurilor, majorărilor salariilor de bază prin acordarea de clase de salarizare suplimentare și altor drepturi acordate potrivit actelor normative în vigoare pentru personalul din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector-general antifraudă, nu se aplică prevederile art. 3.

(9) Prin excepție de la prevederile art. 1, personalul prevăzut la alin. (8) beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, prevăzut la art. 5 din cap. VIII din anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare «Justiție» la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare, acordat în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

11. Reclamantul, funcționari publici ce ocupă funcția publică de inspector antifraudă în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, au investit instanța de contencios administrativ cu o acțiune având ca obiect anularea a două ordine emise de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală la 1 martie 2017 și a actelor subsecvente acestora și obligarea intimății-pârâte Agenția Națională de Administrare Fiscală la plata sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică, aplicat la salariul brut lunar, în cuantum de 25%, începând cu 1 martie 2017, la care se adaugă dobânda legală și rata de inflație.

12. Prin Sentința nr. 164 din 10 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.215/83/2017**, Tribunalul Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea în contencios administrativ pentru anularea celor două ordine emise de pârât, reținând, în esență, următoarele:

13. Prin primul ordin contestat s-a dispus încetarea aplicării prevederilor dintr-un ordin anterior, emis de președintele

Agenției Naționale de Administrare Fiscală în anul 2015, prin care personalul din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice a beneficiat de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar, iar, prin cel de-al doilea ordin contestat, s-a statuat că, începând cu 1 martie 2017, sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică cuvenit funcțiilor publice specifice este de 5% din salariul brut lunar.

14. În ceea ce privește motivul de nelegalitate a primului ordin contestat, prin care a fost abrogat un ordin emis în anul 2015, în condițiile în care legiuitorul nu a intervenit cu o modificare a cadrului legislativ în baza căruia s-a emis ordinul abrogat, instanța a apreciat că acesta este neîntemeiat, întrucât emitentul unui act administrativ, în exercitarea atribuției de executare a legii, are competența legală de a reanaliza oportunitatea menținerii sau nemenținerea actelor administrative emise de acesta și, în virtutea principiului caracterului esențialmente revocabil al actelor administrative unilaterale și al dreptului de apreciere, să revoce/să abroge actele administrative unilaterale apreciate ca nemaifiind oportune și să adopte, în executarea aceluiași acte normative, acte administrative unilaterale cu conținut diferit de cel revocat/abrogat anterior.

15. În condițiile în care primul ordin contestat a fost urmat imediat de ordinul prin care s-a stabilit că, începând cu 1 martie 2017, sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică cuvenit funcțiilor publice specifice este de 5% din salariul brut lunar, nu se poate reține nelegalitatea celor două ordine contestate pe motiv că președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală a suprimat voința legiuitorului de a prevedea, în mod imperativ, dreptul reclamanților la sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

16. Referitor la legalitatea operațiunii prealabile emiterii celor două ordine contestate privind efectuarea unor simulari doar prin reducerea drepturilor salariale ale funcționarilor publici din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală, prin discriminare față de celălalt personal din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, s-a reținut că nu poate fi cenzurată de către instanța de contencios administrativ, în condițiile în care, în privința celorlalte categorii de funcționari publici, nu există dispoziții legale care să stabilească drepturi salariale într-un anumit procent care se acordă din dispoziția conducătorului Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în limita alocării bugetare.

17. În ceea ce privește critica de nelegalitate vizând încălcarea de către pârâtă, cu ocazia emiterii actelor administrative contestate, a prevederilor art. 1 alin. (2) și art. 3 lit. b), c) și d) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 284/2010), respectiv a prevederilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind obligația menținerii drepturilor salariale la nivelul avut ca urmare a aplicării acestor acte normative, instanța a constatat că aceasta este nefondată, având în vedere că Legea-cadru nr. 284/2010 nu a fost în vigoare în integralitate niciun moment, astfel că dispoziția cuprinsă la alin. (2) al art. 1 din actul normativ menționat nu este incidentă în cauză.

18. Pe de altă parte, dispozițiile art. 1 alin. (2) și art. 3 lit. b), c) și d) din Legea-cadru nr. 284/2010 și cele ale art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privesc stabilirea drepturilor de natură salarială, și nu determinarea concretă a întinderii acestora, cum este cazul în speță, interdicția invocată de către reclamantii privind stabilirea, prin acte juridice cu forță inferioară legii, a însăși existenței unor drepturi salariale, și nu determinarea, în concret, a cuantumului unui drept prestabilit, dar cu privire la care legiuitorul a înțeles să îi lase ordonatorului de credite o marjă de apreciere în determinarea, în mod concret și individual, a cuantumului acestora.

19. Referitor la motivul de nelegalitate privind încălcarea, prin cele două ordine contestate, a prevederilor art. 53 din Constituția României și a deciziilor Curții Constituționale emise în legătură cu constituționalitatea dispozițiilor privind reducerea salariilor în sectorul bugetar, instanța a apreciat că stabilirea unui quantum concret al unui spor convenit până la un anumit procent, în limitele alocărilor bugetare ale autorității publice, într-un procent mai mic decât cel avut anterior nu este o măsură disproporționată și nici discriminatorie, întrucât a fost adoptată pentru toate persoanele angajate aflate în situații identice, iar reducerea cuantumului sporului nu a dus la diminuarea semnificativă a drepturilor salariale ale acestora și există dovezi în sensul că măsura reducerii procentului de spor a intervenit ca urmare a unei împrejurări obiective, determinate de existența unor informații certe de diminuare a bugetului de cheltuieli de personal al Agenției Naționale de Administrare Fiscală prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2017 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2017.

20. Împotriva acestei sentințe au declarat recurs reclamantii și intervenientul în interes propriu, solicitând casarea, în tot, a hotărârii și, în urma rejudecării fondului, să se admită cererea dedusă judecății.

21. În motivare au arătat, în esență, că cele două ordine contestate în prezentul litigiu au fost deja anulate prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, respectiv Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017, astfel încât se impune a se avea în vedere aspectul puterii de lucru judecat al celor două hotărâri judecătorești, în condițiile art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

22. Au mai susținut că hotărârea a fost pronunțată cu interpretarea și aplicarea greșită a art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, în condițiile în care, potrivit acestor norme, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, se menține în plată cuantumul sporurilor avute în luna februarie 2017.

23. Au apreciat că, raportat la aceste dispoziții legale și la faptul că reclamantii își desfășoară activitatea în aceleași condiții, în mod nelegal, sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică a fost diminuat de la 25% din salariul de bază aflat în plată în februarie 2017 la 5% din salariul de bază, începând cu 1 martie 2017.

24. Intimata-pârâtă a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, arătând că hotărârea a fost pronunțată cu interpretarea și aplicarea corectă a normelor de drept material incidente.

IV. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

25. Completul de judecată al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a apreciat că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, în raport cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că:

— soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, întrucât, în speță, trebuie stabilit dacă, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, se menține în plată la nivelul acordat pentru luna februarie 2017 și sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică la care face referire alin. (3) al aceluiași articol, spor cu privire la care art. 12 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, la care face trimitere art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, stabilește că se acordă în procent de până la 25%, în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin buget, respectiv dacă sporul

aflat în plată în procentul stabilit prin ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală aplicabil în luna februarie 2017 nu poate fi diminuat sau înlăturat printr-un alt ordin începând cu 1 martie 2017;

— problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre;

— problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data formulării sesizării;

— există un litigiu în curs de judecată, aflat pe rolul Curții de Apel Oradea, care soluționează, în ultimă instanță, litigiile având ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public, potrivit art. 20 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 554/2004*) coroborat cu art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 188/1999*) și art. 634 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

26. Potrivit încheierii de sesizare, *recurenții-reclamantii și recurentul-intervenient în interes propriu* au apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

27. În opinia acestora, dispozițiile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 trebuie interpretat în sensul că în perioada 1 martie—31 decembrie 2017 se menține în plată sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică acordat în luna februarie 2017 funcționarilor din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în procent de 25%, conform ordinului emis în anul 2015, sporul neputând fi modificat.

28. Opinia a fost întemeiată pe faptul că, în aplicarea dispozițiilor art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, în anul 2015 a fost emis de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală un ordin prin care s-a stabilit că inspectorii antifraudă beneficiază de un spor pentru risc și solicitare neuropsihică în cuantum de 25%, începând cu 1 mai 2015, iar, potrivit art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, prevederile anterior menționate s-au aplicat și în perioada 1 ianuarie—28 februarie 2017.

29. În consecință, raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017 trebuia menținut în plată la nivelul acordat pentru luna februarie 2017 cuantumul sporului în discuție, respectiv în procent de 25% din salariul de bază.

30. *Intimata-pârâtă Agenția Națională de Administrare Fiscală* nu a formulat un punct de vedere cu privire la dezlegarea problemei de drept incidente în cauză.

31. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, a fost formulat un punct de vedere de către *intimata-pârâtă Agenția Națională de Administrare Fiscală*, prin care a apreciat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

32. Pe fondul sesizării, s-a arătat că pentru anul 2017 nu s-au alocat în buget fonduri care să susțină acordarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică până la nivelul maxim prevăzut de lege (25% din salariul de bază) de care au beneficiat inspectorii antifraudă din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală în anii precedenți.

33. În acest context, intimata-pârâtă a precizat faptul că legea nu impune acordarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică într-un procent fix, de 25%, ci lasă la latitudinea instituției stabilirea efectivă a cuantumului, cu respectarea limitei maxime de 25% în funcție de fondurile bugetare alocate.

VI. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

34. În opinia titularului sesizării, din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 rezultă că, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, în categoria sporurilor al căror quantum se menține în plată la nivelul acordat în luna februarie 2017, conform art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, nu intră și sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică de care beneficiază personalul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector-general antifraudă.

35. S-a avut în vedere că pentru perioada 1 martie—31 decembrie 2017 legiuitorul a stabilit menținerea în plată, la nivelul acordat pentru luna februarie 2017, a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare lunară, precum și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții, potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017.

36. Totodată, la alin. (3) al articolului anterior menționat s-a prevăzut aplicabilitatea, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, a dispozițiilor art. 6—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016.

37. Dispozițiile art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 fac referire la art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, care stabilește că personalul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector-general antifraudă beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, acordat în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, însă cuprinde și mențiunea că acest spor se acordă în plată cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

38. În consecință, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, sporul în discuție, al cărui quantum nu este stabilit de legiuitor într-un procent fix, ci este stabilit prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, se menține în plată, cu condiția încadrării în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul instituției anterior menționate.

39. În opinia instanței de trimitere, dispozițiile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 cuprind o derogare de la regula instituită de alin. (1) al aceluiași articol.

40. În cuprinsul încheierii de sesizare, instanța de trimitere a menționat și Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, menținută prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017, prin care s-a dispus anularea celor două ordine ale președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală emise la 1 martie 2017, reținându-se că ordinele prin care s-a diminuat sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică de la 25% la 5%, începând cu data de 1 martie 2017, au fost emise cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2016, care stabilesc că, în perioada 1 martie—31 decembrie 2017, se menține în plată quantumul brut al salariilor de bază, precum și al sporurilor, deci inclusiv sporul de

risc și suprasolicitare neuropsihică în procent de 25%, aflat în plată în luna februarie 2017. Totodată, s-a stabilit că ordinele atacate au încălcat principiul legalității, nefiind conforme cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, diminuarea sporului reprezentând o ingerință în dreptul la recunoașterea bunurilor, incompatibilă cu art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

41. Din datele comunicate de curțile de apel, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a rezultat că nu a fost identificată practică judiciară la *curțile de apel Timișoara, Târgu Mureș, Suceava, Ploiești, Pitești, Craiova, Cluj, Brașov, Galați și Bacău*.

42. *Curtea de Apel Alba Iulia* a înaintat Sentința nr. 1.225 din 10 octombrie 2019, pronunțată de Tribunalul Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.505/97/2019, nedefinitivă, prin care s-a reținut că dispozițiile legale nu impun acordarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică într-un procent fix de 25%, ci lasă la latitudinea instituției stabilirea efectivă a cuantumului, cu respectarea limitei maxime de 25%, în funcție de fondurile bugetare alocate.

43. *Curtea de Apel Pitești* a arătat că s-a identificat o singură hotărâre judecătorească relevantă, respectiv Sentința nr. 696 din 17 octombrie 2019, pronunțată de Tribunalul Argeș — Secția civilă în Dosarul nr. 2.905/109/2019, nedefinitivă, prin care a fost admisă acțiunea, fiind obligată părta Agenția Națională de Administrare Fiscală să emită decizie prin care să stabilească în concret dreptul fiecărui reclamant, membru de sindicat, și să le plătească acestora, începând cu 1 martie 2017, sumele constând în drepturi salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică. În motivarea acestei soluții, instanța a reținut că singurul ordin rămas în vigoare este cel din anul 2015, prin care s-a prevăzut că personalul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală care ocupă funcții publice specifice beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de 25% aplicat la salariul brut lunar, în vreme ce cele două ordine din 1 martie 2017, prin care s-a diminuat sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de la 25% la 5% aplicat la salariul brut lunar au fost anulate prin Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, menținută prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017. Prin urmare, constatând că aceste ordine au fost anulate în mod definitiv și în integralitate lor, iar nu doar în privința reclamanților din cauza respectivă, s-a apreciat că acestea sunt lipsite de orice efect juridic față de obligativitatea hotărârii judecătorești definitive de anulare a ordinelor.

44. *Curtea de Apel Constanța* a înaintat Sentința nr. 222 din 11 octombrie 2017 a Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 376/36/2017, definitivă prin nerecurare, prin care a fost respinsă acțiunea reclamanților, reținându-se că sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică nu poate fi acordat decât în conformitate cu ordinul emis la 1 martie 2017 de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, prin care se stabilește, începând cu 1 martie 2017, un quantum al sporului în procent de 5% aplicat la salariul brut lunar, dispozițiile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 referindu-se la sporurile al căror quantum este fix, determinat chiar prin lege, iar nu la sporurile ce se stabilesc, conform competențelor legale, de către ordonatorul de credit, în speță președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care trebuie să asigure, deopotrivă, încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul instituției.

45. *Curtea de Apel Oradea — instanța de sesizare* a comunicat că practica judiciară a Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal din cadrul acestei curți de apel este în sensul că diminuarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică în perioada 1 martie—31 decembrie 2017 nu contravine dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, întrucât, potrivit legii, cuantumul acestui spor se stabilește de Agenția Națională de Administrare Fiscală cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin buget, legea nereglementând obligația achitării acestui spor într-un cuantum fix (de exemplu, Decizia nr. 3.971 din 21 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 427/111/2018, definitivă, și Decizia nr. 3.671 din 12 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 372/35/2017*, definitivă).

46. *Curtea de Apel Iași* a înaintat o singură hotărâre judecătorească, respectiv Sentința nr. 299 din 14 octombrie 2019 a Tribunalului Vaslui — Secția civilă, pronunțată în Dosarul nr. 598/89/2019, definitivă prin nerecurare, prin care s-a respins acțiunea reclamanților, cu motivarea că acestora nu le este aplicabilă regula generală din art. 1 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2016, respectiv din art. 1 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2017, a menținerii cuantumului sporului de 25% din decembrie 2016, respectiv februarie 2017, deoarece prin dispoziții legale ulterioare [art. 6 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, respectiv art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017] s-a stabilit excepția că sporul se poate acorda în cuantum de până la 25%, în limita încadrării în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. În consecință, s-a reținut că ordinele contestate au fost emise cu respectarea legii și nu se impune anularea acestora, iar reclamanților nu li se poate acorda o diferență de 20% privind sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică pentru perioada 1 martie 2017 — până în prezent.

47. *Curtea de Apel București* a înaintat o singură hotărâre judecătorească, și anume Sentința nr. 506 din 23 octombrie 2019, pronunțată de Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.341/87/2019, nedefinitivă, prin care a fost admisă acțiunea și a fost obligată părâta, începând cu 1 martie 2017 și în continuare, la plata către fiecare reclamant a sumelor reprezentând drepturile salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, cu motivarea că ordinele de care se prevalează părâta, prin care s-a diminuat sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de la 25% la 5% aplicat la salariul brut lunar, au fost anulate în mod definitiv prin Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, menținută prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017.

48. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* — Secția judiciară — Serviciul judiciar civil, prin Adresa nr. 2.721/C/3.857/III-5/2019 din 28 noiembrie 2019, a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul sesizării de față.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

49. În urma verificărilor efectuate nu au fost identificate decizii ale Curții Constituționale referitoare la dispozițiile legale ce fac obiectul sesizării, cu incidență asupra chestiunii de drept analizate.

50. Pot prezenta relevanță cele statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.250 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16 noiembrie 2010, în sensul că „statul are deplina legitimitate constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează. Acestea nu sunt

drepturi fundamentale, «ci drepturi salariale suplimentare». Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula” (Decizia Curții Constituționale nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006)”.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

53. Prealabil analizei, în fond, a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept trebuie să verifice dacă, în raport cu întrebarea formulată de titularul sesizării, sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

54. Potrivit acestor dispoziții legale, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

55. Prin urmare, pentru declanșarea acestei proceduri, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit condițiile de admisibilitate care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- cauza să se soluționeze în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să o soluționeze;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea, pe fond, a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

56. Verificarea admisibilității sesizării, din această perspectivă, relevă neîndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege.

57. Astfel, primele trei cerințe sunt întrunite, având în vedere că litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, iar titularul sesizării, Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, investită cu calea de atac a recursului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă cu referire la art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, este definitivă.

58. Cauza care face obiectul judecății în recurs se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investit să o soluționeze. Procesul are natura juridică a unui litigiu în materia contenciosului administrativ, de competența, în primă instanță, a Tribunalului Satu Mare, unde se află domiciliul reclamanților persoane fizice, conform art. 10 alin. (1) și (3) din

Legea nr. 554/2004. Recursul declarat împotriva sentinței civile pronunțate de această instanță se soluționează de instanța ierarhic superioară, respectiv Curtea de Apel Oradea, secția de specialitate, potrivit art. 96 pct. 3 din Codul de procedură civilă.

59. De asemenea, este îndeplinită și cerința ca, asupra respectivei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

60. Din datele comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție rezultă că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nici nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

61. În ceea ce privește cerința ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată următoarele:

62. Prin sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal se solicită a se stabili dacă, pentru perioada 1 martie—31 decembrie 2017, se menține în plată sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică la nivelul acordat în februarie 2017, respectiv de 25%, prin interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 și alin. (3) din același text de lege. Aceasta în condițiile în care art. 1 alin. (1) se referă la păstrarea cuantumului sporului, ceea ce, în opinia instanței de sesizare, presupune un cuantum fix, iar nu un procent, cum este cazul sporului în discuție. Pe de altă parte, alin. (3) al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, făcând trimitere, pentru aceeași perioadă, la aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 6—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, se referă și la art. 7. Potrivit alin. (4) al art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, se face trimitere la art. 12 alin. (6)—(11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, articol de lege care în alin. (9) prevede că, în cazul personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică este de până la 25%. În alți termeni, pentru perioada 1 martie—31 decembrie 2017, sporul respectiv nu trebuie să fie la nivelul acordat pentru luna februarie 2017, de 25%, ci stabilirea sa este lăsată în competența legală a ordonatorului de credit, în speță președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care, totodată, trebuie să asigure încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul instituției, conform art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, la care, de asemenea, face trimitere art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017. S-a apreciat de către instanța de trimitere că acest din urmă text de lege derogă de la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, care prevede menținerea în plată, pentru perioada martie—decembrie 2017, a sporurilor acordate pentru luna februarie a aceluiași an.

63. De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea, pe fond, a cauzei aflate pe rolul instanței de recurs, având ca obiect cererea de anulare a ordinelor emise de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală în legătură cu acest spor și obligarea autorității pârâte la plata sa în procent de 25%, începând cu 1 martie 2017, temeiul juridic al acțiunii și expunerea motivelor prezentate în susținerea acesteia de către reclamantii generând necesitatea interpretării corelate a dispozițiilor legale enunțate în precedent și care au determinat formularea întrebării preliminare. Totodată, reclamantii îndeplinesc și calitatea cerută de lege pentru a supune dezbaterii problema menținerii sporului de 25% din salariul lunar brut acordat printr-un ordin anterior al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ocupând funcția publică de inspecți antifraudă din cadrul acestei instituții.

64. Pe de altă parte, cauza de față prezintă o anumită specificitate, relevând o chestiune care trebuie rezolvată prioritar fondului litigiului și care intră în competența de judecată exclusivă a instanței de trimitere investite cu soluționarea recursului declarat de reclamantii. Astfel, cele două ordine emise de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală au fost deja anulate prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, respectiv Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017, la care a făcut referire și instanța de trimitere în încheierea de admitere a sesizării și în legătură cu care reclamantii au invocat aspectul pozitiv al lucrului judecat.

65. Problema de ordin procedural menționată mai sus și a cărei examinare se impune a fi realizată prealabil fondului litigiului pune în discuție utilitatea demersului de sesizare cu întrebarea preliminară anterior rezolvării chestiunilor de ordin procedural relevante. Independent de rezultatul interpretării, prin hotărârea prealabilă, a textului de lege ce formează obiectul întrebării, primează rezolvarea chestiunii procedurale și, doar în cazul depășirii acesteia, ar prezenta interes aspectul de fond care a generat sesizarea. Aceasta cu atât mai mult cu cât, în cazul unei interpretări diferite a dispozițiilor legale din întrebarea preliminară, prin hotărârea completului investit cu dezlegarea problemei de drept respective, față de interpretarea realizată la speță, printr-o hotărâre judecătorească definitivă anterioară hotărârii prealabile, are prioritate modalitatea de dezlegare dată prin cea din urmă hotărâre, în legătură cu care, cum s-a arătat deja, reclamantii au învederat puterea de lucru judecat.

66. În ceea ce privește cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării, care reprezintă o chestiune distinctă de admisibilitate, în absența unei definiții legale a acestei noțiuni, verificarea îndeplinirii sale reprezintă atributul completului investit cu soluționarea sesizării, așa cum instanța supremă a decis în mod constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (de exemplu, Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; Decizia nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; Decizia nr. 4 din 14 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 19 februarie 2019).

67. S-a statuat că cerința noutății este întrunită atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele nu au dat încă acesteia o interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial, de o anumită întindere sau consistență.

68. Din examenul jurisprudențial al hotărârilor judecătorești atașate prezentului dosar se constată că instanțele naționale s-au confruntat cu problema interpretării dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 încă de la momentul intrării în vigoare a normelor legale, pronunțând hotărâri definitive/rămase definitive sau aflate în faza recursului, privind chiar ordinele emise de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală care fac obiectul litigiului de față sau în legătură cu aceste ordine (a se vedea Decizia nr. 3.671 din 12 octombrie 2018 a Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 372/35/2017*, definitivă; Decizia nr. 3.971 din 21 noiembrie 2018 a aceleiași instanțe, pronunțată în Dosarul nr. 427/111/2018, definitivă; Sentința nr. 402 din 29 martie 2018 a Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 3.085 din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ambele pronunțate în Dosarul nr. 5.502/86/2017; Sentința nr. 1.225 din 10 octombrie 2019 a Tribunalului Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 1.505/97/2019, împotriva căreia s-a exercitat recurs, aflat în

curs de judecată; Sentința nr. 696 din 17 octombrie 2019 a Tribunalului Argeș — Secția civilă, pronunțată în Dosarul nr. 2.905/109/2019, atacată cu recurs, a cărei judecată a fost suspendată la termenul din 11 februarie 2020 în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă; Sentința nr. 222 din 11 octombrie 2017 a Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 376/36/2017, rămasă definitivă prin nerecurare; Sentința nr. 299 din 14 octombrie 2019 a Tribunalului Vaslui — Secția civilă, pronunțată în Dosarul nr. 598/89/2019, rămasă definitivă prin nerecurare; Sentința nr. 506 din 23 octombrie 2019 a Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 1.341/87/2019, atacată cu recurs în curs de judecată.

69. În condițiile în care există deja o jurisprudență în materie în legătură cu problema de drept ce formează obiectul întrebării preliminare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că nu este îndeplinită condiția noutății acesteia.

70. Mai mult, din verificarea sumară a hotărârilor judecătorești pronunțate, unele dintre acestea fiind definitive, se constată că s-au conturat două opinii aparent contradictorii în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ceea ce creează premisele promovării unui recurs în interesul legii, conform art. 515 din Codul de procedură civilă, remediul nefiind cel al hotărârii prealabile.

74. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4.215/83/2017*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „În interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 115/2017, cu modificările ulterioare, în categoria sporurilor al căror quantum se menține în plată, pentru perioada 1 martie—31 decembrie 2017, intră și sporul la care face referire alin. (3) al aceluiași articol, respectiv sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică despre care legea prevede că se acordă în quantum de până la 25%, cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2020.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Pentru magistratul-asistent **Mihaela Lorena Mitroi**,
aflat în imposibilitatea de a semna,
semnează magistratul-asistent-șef delegat,
Bogdan Silviu Georgescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

